

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj XLVIII.

V Ljubljani, 14. rožnika 1895.

List 24.

Vnebohod Gospodov.

Zapustil svet je božji Sin
In vernil se nazaj v nebo,
Na desni spet Očetovi
Oblast prejel z vso častjo.

Slavite ga izvoljeni.
Odprite večna vrata mu.
Naj v svoje veličastvo gre
Iz bojov slavnih Kralj miru.

Zinagovalcu v čast nadzemski svet
V krasoti novi se blišči,
Duhovi se mu klanjajo
In večnost vsa nad njim stermi.

Zasedel zlati svoj prestol
Vladar stvarjenja je častit.
Njegovo blaženstvo okrog
Kot bliskov se razliva svit.

Z Očetom, Duhom svetim tam
Pravico si in moč deli.
Nam milost pa obljubil vsem
V tolažbo je do konca dni.

Zatorej ne solzimo se,
Če bil nam Kristus je odvzet,
Saj kmalo se zgodilo bo,
Da videli ga bomo spet.

Pripravit v svoj nebeški dom
Prostorov On je šel za nas,
Na sodnji dan pa kot Sodnik
Odkril bo zopet svoj obraz.

Zveličar moj, ki ločil si
Današnji dan se od zemlje,
Oh, prosim, vodi za seboj
Odslej spokorno mi serce.

Ko pride zadnja ura mi.
Jaz tudi ločim se od tod,
Na krilih milosti mi daj
Za Tabo priti, o Gospod!

Binkoštna.

V molitvi stanovitni zbrani
Tam galilejski so možje,
Vsi ene misli so navdani,
Gospod pa v duhu ž njimi je.
Kar šum z neba se silen vzdigne,
Kot močen veter zapuhti,
Skrivnostno zdaj med zbrane švigne
In dušo vso jim razsvetli.

Jeziki dvigajo ognjeni,
Glej, vsakemu se nad glavó;
Navdiha sveti Duh s plameni
Jih svoje milosti tako;
In vnetih serc časté Gospoda,
Da jim Učitelja poslal,
Ki jezik slednjega naroda
Jim dans je govoriti dal.

Nešteta množica se snide
Iz krajev vseh in vseh rodov,
In groza vse in strah obide,
Videč del božjih čudež nov.
Boječi prej, zdaj oživljeni
S pogumom serčnim ven gredó,
Nevedni prej, zdaj razsvetljeni,
Modrost razlagajo živó.

Tako je delo odrešenja
Zveličar danes dokončal,
Razsvetiti stezé življenja,
Je svetega Duha poslal,
Ki naj učil bi nas resnice,
Dari nebeške nam delil,

In s svojo milostjo pravice
Do večne sreče nam dobil.

Ne mudi se, o Duh presveti,
In pridi ter razsvetli nas,
Ljubezni luč nam v sercu neti,
Da bo gorela slednji čas.
Tolažbe nam v življenje deni,
Z darovi nas zakladaj Ti.
Ko bomo v smerti zapuščeni,
Pa rajski dom nam svoj odpri.

J. P. Belostenski.

Presveti-binkoštni prazniki.

Na binkoštno praznike se mora govoriti o svetem Duhu, tretji osebi v presv. Trojici, kateri je en Bog z Očetom in Sinom, izbaja od Očeta in Sina od vekomaj, dovršuje delo Kristusovo na zemlji, ter moramo moliti Ga, da postanemo deležni njegovih milostnih zakladov.

V silno stari cerkveni pesmi kličemo svetega Duha: pesem se začneja: „Pridi, sveti Duh, in pošlji nam žar luči svoje iz nebés.“ Potem sledi lepi nagovor: naj nekatere malo prevdarimo.

1.) „Oče ubogih“ se imenuje sv. Duh. — Pred Bogom smo vsi reveži, najbolj ubog je pa tisti, ki misli, da mu ničesar ne manjka.

Pogosto se sam imenuješ „ubozega grešnika“. Kako resna beseda je bila to svetnikom! Kako so tožili, jokali in neprenehoma usmiljenja prosili, če so storili v življenju le neznaten pogrešek. In ti imaš morda velike smertne grehe na vesti, celo še „o potresu“ se delaš, kakor bi ti ničesar ne manjkalo, in praviš „ubogi grešnik“ le kar iz navade! Odkodi taki razloček? Svetniki so hodili in živeli v luči Boga sv. Duha. V svetlih solčnih žarkih zagledaš vsak prašek; v temni noči pa ti ne kazí nič tudi najdebelejši madež. Glej tedaj, ravno ti si ubog, ubog si v spoznanji svojega greha.

Ali veš ti dobro, da ni tukaj tvoja domačija? Tukaj si le na tujem in potuješ v domačo hišo. Ali se pa kaj veseliš tjekaj iti? Morebiti bi bil rajši vedno tukaj na zemlji? Ali tudi ti misliš, kakor angleška kraljica Elizabeta, katera bi se bila rada odpovedala celo nebesom, da bi bila le še štirideset let gospodovala na zemlji? Ali bi ne bil ti pri tacih mislih silno ubog v hrepenenju po Bogu in v ljubezni do Njega?

Ali, kolikokrat si že morebiti storil dober sklep k boljšemu življenju, pa si zopet zašel na staro pot ter hodiš po nji. O kako ubog si vendar na stanovitni volji, na vstrajnosti in serčnosti!

Le sam nadaljuj pridno preiskovanje svojega dušnega uboštva, in vedno bolj tolažljivo se ti bode spuščal v serce lepi nagovor in lepa molitev: Oče ubogih, pridi in pomagaj!

2.) „Delivec milostij“, se imenuje sv. Duh. David je bil ubog, priprost pastir, ki se je na paši vedril z igranjem na citre in s petjem pobožnih pesmij vabil v bogoljubnosti. In postal je slavni psalmopevec; njegove pesmi, navdihi sv. Duha, so polne moči in tolažila za tužna serca. Kdo je to storil? Sveti Duh.

Sv. Peter je bil ribič, kateri je v trudu delal za vsakdanji kruh; bil je tudi plahega serca, ker ga je nekaj besedij revne dekcle v hud strah pripravilo. Toda nekaj let pozneje stoji neustrašen pred najvišjim sodiščem, pred knezi in cesarjem in oznanjuje evangelij, in se ne boji mučenja in smrti. Kdo ga je storil oznanjevalca Resnice in junaka? Sveti Duh. —

Na križu je visel razbojnik in morilec; in malo minut pozneje umerje kot spokornik in mučenik. Kdo je spreobernal Dizma? Sveti Duh.

Tudi ti si se nekoč temeljito spreobernal, kakor nova stvar, v kopeli prerojenja. Kdo je storil to spreobernjenje v tvoji duši? Sveti Duh, veliki delivec darov.

3.) „Luč serca, najboljši tolažnik, preljudi dušni gost, sladko ohladiło.“ Kdo je ta? Sveti Duh. —

V letnih poročilih družbe Marijinega Serca se med drugim bere naslednje: Oče je imel 22letnega sina, ki mu je delal velike skerbi zaradi razuzdanega življenja in brezbožnega mišljenja. Bil je dobro zrejen in je tudi bil do petnajstega leta pošten in nedolžen mladenček. Na to pa zaide v mreže nečistega duha, in pogrezoval se je od stopinje do stopinje v greh, sramoto in revščino. Oče je tedaj poskerbel, da so molili za tega zgubljenega sina v bratovščini Marijinega Serca, ki moli za spreobernjenje grešnikov. To je bilo 7. grudna. In kaj se je zgodilo potem? Tistega večera gre mladi človek, ki ni nič vedel, da zanj molijo, zopet po navadi po svojih potih; bil pa je nemiren in otožen, in pride proti svoji navadi kmalu domú, ne da bi ga kdo videl, in gre v postelj. Druzega dne zjutraj je bil videti ves brezumen, da je bil oče kar prestrašen. Nobene besede ni mogel iz njega spraviti. Sin ni jedel in ne pil nič, in kmalu je šel k počitku. Oče ni vedel, kaj bi o tem mislil. Drugo jutro pride sin na vse zgodaj in tarna: „Oh oče, kako sem jaz nesrečen! Ko bi vi vedeli, kako je meni hudo! Že 36 ur nimam miru in ne pokoja, ne morem ne jesti ne piti; zdim se, kakor neumen.“ — Potem se očeta oklene

in reče: „Oh oče, kako sem bil srečen do petnajstega leta. Sedem let že, pa kakšno življenje! Ne morem več drugač, moram se spovedati.“ — Stori res, kakor je rekel, spovedal se je zopet jedenkrat resno po toliko letih, in prišel je čisto spremenjen domú; težko je bilo reči, kdo je bil srečnejši, oče ali sin?

Glej, to je bilo ledeno serce, katero se je milo topilo, ko je prišlo nanj gorko solnce milosti sv. Duha.

4.) „Mir v terpljenju, hlad v vročini, tolažba v solzah.“ — To je sveti Duh s svojimi darovi. —

Pred nekoliko leti je umerl edini otrok bogatim starišem. Očeta in matere pa ravno ni bilo domá... tako hitro se je vse zgodilo, da jih ljudje niso mogli poklicati, temveč sta iznenadena našla, prišedši domú že merlička. Kako žalostna vernitev! Ko je prišla nesrečna mati k malemu merliču, ji je bilo, kakor bi ji prebodel z nožem serce; postala je blede, začela se je tresti in omahovati: bali so se, da umerje od prevelike žalosti. Toda na mah se zavé, — tekó solze, ali skozi solze gleda proti nebu in pravi: „Gospod ga je vzel k sebi, ne smemo tožiti.“ In njeno obnašanje je bilo odslej za vselej tiho in mirno, toda ganljiva pridiga o veliki moči, katero izliva sv. Duh v verno, hudo skušano serce. —

Bog Zveličar sam je svetega Duha najrajši imenoval Tolažnika. In česa vendar mi bolj potrebujemo, kakor tolažbe? Nihče noče prav verjeti, in vsak mora vselej znova sam pokusiti, da je naše življenje veden nemir, težavno in nevarno bojno opravilo. Če nočemo biti maloserčni in orožja na stran vreči, tedaj nam je treba močnega tolažnika in pomočnika. Naj se obracamo torej k Tolažniku sv. Duhu za pomoč in tolažbo, katero nam je tudi Zveličar obljubil in poslal. „Ako si žalosten, móli!“ V potrebi se obrni naravnost k svetemu Duhu, vsak dan Ga časti in na pomoč kliči! Tolažilo potem ni daleč.

(Prim. list „Leo“, št. 22.)

Sedem dni v Rimu.

Kakor je znano, oglašeno je bilo po novinah, da se namerava veliko romanje s Tersata v Loreto, kjer se obhaja 600letnica prenesenja sv. hišice. Mislilo se je na kakih 400 romarjev, a oglasilo se jih je nad 2000. Ni kazalo družega, nego razdeliti se v dva oddelka. Pervemu je bil odločen 7. maj, ki je dosegel srečno svoj namen. Vdeležili so se ga romarji iz škofije

Kerk (Veglia) s svojim višjim duh. pastirjem, dvema kanonikoma in mnogimi drugimi duhovni. S kontinenta smeli so se jim pridružiti samo tisti, ki so potovali dalje v Rim. Romanje družega oddelka, ki je bilo preloženo na 28. maja, splavalo je, kakor je znano, po vodi, ker Lojd obečanih parobrodov radi nepričakovanih ovir na odločeni dan odboru na razpolaganje dati ni mogel. Vsaj tako terdi v svojem odpisu 14. in 17. maja.

V tolažbo zaostalim naj povem, da nikakor ni prijeten pot s toliko množino. Ne omenjam gnječe v kapelici, pred njo in okoli nje. Bilo je samo mašnikov nad 40. Jaz sem bil 11. med onimi srečnimi, ki smo zamogli v sv. hišici maševati, in sem doveršil sv. daritev še le o 1/2 2 popoldne. Eden duhovnih bratov, ki je prispel iz daljne Bosne, čakal je zastonj — ni se mu spolnila želja.

Ker plovi redno iz Reke vsaki četrtek in v nedeljo v jutro v Ankono in nazaj vsaki torek in petek ob 9ih zvečer mali parobrod „Villam“ (vozi 9 ur), dogovori se jih lahko več skupaj in opravijo še bolj prijetno božjo pot, to seve, ako je morje mirno. Ob viharju pa se mali parobrodi jako zibljejo, kar povzročuje morsko bolezen.

Kako je Italijanska skerbna za svojo blagajno, naj omenim, da je odbor moral za vsakega, ki se je v Ankoni ločil od romarjev in šel v Rim, vplačati 10 lir, češ, da za te ne velja popust takse za lukó (Hafentakse), ker se ne vozijo z istim parobrodom nazaj.

V Loreti so bili neprijetno iznenadeni fижkarji, ki so upali pri tolikem številu došlih kaj zaslužiti; a mi smo, dasiravno je nekoliko deževalo, šli peš moleči sv. rožni venec. Ko smo opravili svojo pobožnost, in kedo bi tam pobožno ne molil, priporočili svoje sobrate, znanke, prijatelje in sebe deviški Materi, poslovimo se od svetega kraja.

Ko prenočimo v Ankoni, odrine nas okoli 60 s kerškim škofom, ki so nam na večer berzobjavno dobili popust 1/2 vožnine do Rima (33 lir II. razred tje in nazaj za 10 dni veljavno), ob 7ih — in okoli 4. ure popoldne smo v večnem mestu.

Ne bodem popisaval Rima, to so storila večša peresa, samo omeniti hočem, kar je bilo glavno našega romanja — avdijencije pri sv. Očetu. Šest dni smo čakali, vsaki dan željno popraševaje: ali bode jutro? Med tem ogledali smo si najznamenitejše stvari, to seve v prvi versti cerkve.

Sv. Petra je največja, krasna in veličastna, ali sv. Pavla je najlepša. Za mene pa je bila

posebnega pomena mej drugimi sv. Lavrencija, na katerega grobu sem maševal. Dvakrat sem jo obiskal. Za altarjem nasproti groba počiva Pij IX v krasni, z najlepšim mozaikom ozalšani kapeli, podobni — rakvi.

Poleg cerkve je skupno rimsko pokopališče. Moj tovariš me opozori na krasen velikanski spominek, ki ga je pokojni papež Pij IX postavil svojim verlim vojakom z napisom: „Fortissimis militibus.“ Kako ga sedanji pošteniakovci težko gledajo, kaže kamenita plošča, na katero je dala vlada sledeče vrezati: „Questo monumento che il governo Teocratico ergeva a ricordo di mercenarii stranieri. Roma redenta lascia ai posteri testimonio perenne di tempi calamitosi. 1871.“

Kedo se ne smije, ko vidi, kako se zdaj od leta 1870 samo mleko in med cedi po blaženi Italiji!

Zanimala me je tudi cerkev kamaldolencev na Monte celio. Gregorij XVI je bil iz tega reda. Sedaj so siromašni, vlada jim je posestvo vzela kakor drugim samostanom, n. pr. veliki samostan in Ara coeli, kjer je nekdanji bival general vsega frančiškanskega reda, moral se je umakniti spominku Viktorja Emanuela „padru patricae“, ki bode odslej stoloval na Kapitolu.

V cerkvi sv. Klemena služil je sv. maš eden dalmatinskih naših sobratov v staroslovenskem jeziku. Škoda, da je kripta, zdoljna cerkev, kjer počiva sv. Ciril, ki je bila še le pred nekoliko leti izkopana, še tako prazna in siromašna.

Ko pridem v kolegij sv. Antona, kjer biva zdaj veliki minister celega frančiškanskega reda, odzvonilo je bilo že poldne, gredé mimo cerkve proti porti čudeč vidim, da je cerkev vsa razsvitljena — polna vernih. Pred altarjem je zbrana samostanska družina z gorečimi svečami poleg obilne asistence. Zdaj se intonira: „Pange lingua“, in po vsej cerkvi zadoni lepi koral, katerega poje duhovstvo in verniki s spremljevanjem lepo donečih orgelj, noseč sv. alt. zakrament v procesiji po cerkvi. Dospevši do velikega oltarja končajo s Tantum ergo in Genitori. To krasno petje doni mi še sedaj prijetno po ušesih. V zakristiji mi pové p. Evzebij, general. def., da so končali 48urino pobožnost sv. alt. Zakramenta. Tukaj v samostanu spoznal sem tudi varha sv. dežele in onega iz Malte, ki stá na potovanju v Asis.

Obiskal sem tudi malo ali zanimivo cerkvico s. Andrea delle Fratte, kjer se je bil glasoviti jud Ratisbone čudežno spreobrniti, kar je tudi v tisti kapelici naslikano. Iznenaden sem bil pri

vstopu, ker sem to kapelico našel ravno na tistem mestu in na tisti strani, kakor sem si jo prej v duhu predstavljal, ko sem bral spreobrnjenje Ratisbonovo.

Naj omenim še cerkev oo. Jezuitov, kjer sem maševal na grobu sv. Alojzija in videl njegovo sobo, kapelico itd. in cerkev sv. Filipa Neri-ja, kjer bode 26. maja velika jubilarina slovesnost. Cerkev se vsa prenavlja. Vidi se samo beli mramor in zlato, in tega več. Znano je, da Lahi imajo v čislih mnogo razsvitljave, tega sem se v tej cerkvi prepričal. Viselo je samo ob velikem oltarju in polkrogu kupole 27 lustror in ob stranskih ladijah pred vsakem altarjem trije. Kaki blišč ob tolikem zlatu. Trije izmed nas maševali smo tudi na grobu sv. Petra.

Ko smo obiskali najznamenitejše cerkve in ogledali muzeje in galerije vatikanske in druge privatne, kolikor nam je kratko odmerjeni čas dopustil, in smo se že nekako soznali z Rimom, pride nam veselo sporočilo, da naj se pripravimo za sprejem pri sv. Očetu 16. maja, na dan sv. Janeza Nepomuka ob 8. uri zjutraj.

Ob 1/2 8 uri zbrali smo se vsi v Vatikanu pred „Porta di bronzo“ in od tam podali smo se v Sala ducale. Bilo nas je do 700, med drugimi: Poljaki, romarji iz Gorice, Trienta in drugi. Točno ob 8ih razgerne se zagrinjalo na levi strani altarja in zdaj stopi švicarska straža, nobel-garde, obilno duhovstvo s sv. Očetom v belem talarju, ogernjenim s škerlatastim plaščem. Oblijejo me solze, kakor gotovo i vsakega navzočih, ko zagledamo namestnika Jezusovega, — velikega papeža — Leona XIII. Čuditi se je, kako je 85letni starček stopal, sicer malo pripognjen, še čversto in opravil sv. daritev brez vsake podpore. In to tako pobožno in glasno, da sem razumel vsako besedo onih molitev, ki se pri sv. maši glasno molijo, dasiravno sem bil v sredini velike dvorane. Pretresljivo je bilo petje pri ofertoriju: „Oremus pro Pontifice nostro Leone.“ Pri „memento“ pred povzdigovanjem združil sem svojo slabo molitev z ono sv. Očeta, ko so gotovo priserčno molili za naše ločene brate: „da bode en hlév in en pastir.“ Globoko v sercu ostane mi trenutek, ko so klečeč pred altarjem z ginljivim glasom opravljali navadno molitev k blaž. Dev. Materi Božji in k sv. Mihaelu. Ko je bila doveršena še druga sv. maša, pri kateri smo bili še vsi navzoči s sv. Očetom vred — podali smo se v veliko Galerijo. Tam dovolili so vsakemu poljubiti perstan namestniku Kristusovemu ter osrečili večinoma vsacega z nekoliko besedami. Eden kamornikov je pripovedoval, kako so sv. Oče za svojo starost še čver-

stega zdravja in vedrega, jasnega duha. Vse do najmanje stvari opravljajo sami. Ko sem predlani bral krasno Encikliko do vsih vladarjev in narodov celega sveta, v kateri se nekako poslavljajo, — nisem mislil, da bodem tako srečen, videti jih žive. Ali božja previdnost posebno čuje nad njimi, in naj jih nam še dolgo ohrani, kakor smo ob doveršeni avdijenciji vsi iz serca zaklicali: Živio — veliki papa Leon XIII! Prijatelj Slovanov — Eviva! —

Vsi srečni vernemo se v svoja stanovanja in opoldne se poslovimo od večnega mesta.

Nazaj gredé obiščemo Asisi, ne manj zanimivo zlasti za mene. Na grobu sv. Frančiška maševal sem za vse svoje redovne sobrate. Ko opravim pobožnost v cerkvi sv. Damijana, sv. Klare, kjer je videti še čisto ohranjeno telo njeno in čudežni križ, ki je govoril sv. Frančišku: „Idi in popravi hišo mojo, ki se podira“, obiščem še cerkvico Porcijunkulo, Marijo angeljsko, nad katero se vzdiguje bazilika s krasno kupolo. V prizidanem, jako prostornem samostanu zbrani so te dni v posvetovanje do skoro vsi provincijali celega sveta s svojim general-ministrom in svetovalci.

Na večer tistega dne vkerčamo se v Ankoni in v soboto jutro smo dospeli po srečni in mirni vožnji v Reško luko, dasiravno si je naš sopotnik iz Bosne želel viharnega in razburkanega morja. Koj se podamo vsi romarji na Tersat, da se v Svetišču zahvalimo Materi Božji za srečno pot in za vse milosti, ki smo jih bili na Božji poti deležni.

P. R.

Zedinimo se II.

„Primoski list“ 16. rožnika je prinesel spis: „Združenje slovenskih strank v Ljubljani“, ki utegne prav biti, ako ga ponatisnemo. Glasi se:

„V prvem poročilu o ljubljanskem potresu smo izrekli iskreno željo, naj bi ta velika nesreča pretresla tudi serca, da se zavemo, kaj smo in kaj nismo, in da se toliko bolj zložno oklenemo kerščanskega programa. Nikakor nam ni bilo v mislih, da bi se katoliška stranka umaknila ali zatajila svoj program, ker bi to bila večja nesreča kot ljubljanski potres. Program katoliške stranke je življenje slovenskega naroda, a program liberalcev bil bi narodu smert, ako bi se zares v obče sprejel in vdomačil. Toda imeli smo vedno prepričanje — in imamo le to še, — da velika večina naših nasprotnikov nas gerdo gleda, nas merzi in pomaga blatiti nas in napadati, ker nas ne poznajo. Velika večina naših nasprotnikov hodi še v cerkev in prejema ss. zakramente, a zato nam je žal, da ne hodijo z nami, marveč, da v javnosti pomagajo liberalcem. Ti krivo poučeni so nam bili na misli, ko smo izrazili željo, naj bi grozna nesreča bila v srečo slovenskemu narodu; nje smo si

želeli zopet v sredo med nas. In res je prišlo v Ljubljani do začasne sprave in nekega sporazumljenja. Pri občinskih volitvah od 27. maja naprej ste obe stranki postavili iste kandidate in ste zložno volile. Vtemelile sta ta dogovor v posebnem oklicu, v katerem čitamo:

„Pomagati hitro in zdatno našemu po potresu nepričakovano tako silno prizadetemu glavnemu mestu, mora biti poglavitna skerb vsacega slovenskega rojaka.“

V tem oziru je obilo vsestranskega in nujnega dela:

Hišni posestniki morajo prej ko mogoče sozidati ali popraviti svoje porušene hiše.

Tergovcem in obertnikom treba kmalo vrejenih prodajalnic, delavnic in naročil za trgovino in rokodelstvo, da si prej utrdé svoje omajano gmotno stanje.

Delavcem treba oskerbeti rednega vsakdanjega zaslužka, da se mesto obvaruje brezposelnega proletarijata.

V dosego teh namenov treba bode vzlasti v Ljubljani večletnega neumornega in zloznega delovanja vsakega rodoljuba.

Zato sta se združili slovenski stranki v Ljubljani za letošnje mestne dopolnilne volitve.“

Naš list je že večkrat zagotovil slovensko občinstvo, da so katoliški močje v Ljubljani čisti značaji in iskreni rodoljubje. Nasprotniki nam tega niso verjeli. Zdaj pa imamo veselo upanje, da se bodo sami o tem prepričali, ako morebiti zopet ne rušijo sprave nekateri liberalni petelini, ki sami ne vedo, kaj bi radi. Veseli nas še posebno, da sta izvoljena v starešinstvo gg. dr. V. Gregorič in Andrej Kalan, katera dobro poznamo kot osebnost jako ljubeznjiva, skromna moža, a ravno tako odločna katoličana in vneta Slovenca, da ju bodo nasprotniki gotovo spoštovali. — Naj bi kerščanska ideja, ki ravno zdaj preprestvarja Dunaju obličje, dvignila in osrečila tudi slovenski narod! — Morda nam poreče kedo, da smo optimisti, a to pač ni čudo o nas, ki vedno, kar je naj bolje, želimo slovenskemu ljudstvu.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Vreme in potresi. Božje usmiljenje.) Na kvaterni petek, 7. t. m., po poli 10ih zvečer se je malo zazibalo, kmalo po 10ih zagermelo in se precej streslo. Kmalo potem je hudo treščilo in nastopilo deževanje in bliski med germenjem; po 10ih in 19 min. je zopet hudo treščilo in nasledovalo je bolj v daljavi močno germenje in bliskanje. Tako je bilo nekako blizo do polu 11ih, potem pa je nastal tihi mir.

Večkrat nadaljne dni se je še kaj pozibalo ali nekoliko sunilo; v ponedeljek, 10. t. m., malo po polu 9ih dopoldne pa je bil hud potres, kateri je daleč segal, kakor se pripoveduje z Gorenjskega in od drugod; vendar o znatni škodi se dopoldne tistega dneva ni slišalo. — Bog hoče in opominja, da se res poboljšajmo. . . . Pozno v noč je zopet hrup po ulicah ob nedeljah, kerčme polne delavcev popoldne namesto v cerkvah pri kerščanskem nauku, in stražniki so prisiljeni rogovileže goniti v zapor. Tako hitro se pozabi strahovanje božje!

Praviš pa morebiti, da šibe niso od Boga! Kaj pa uči Bog v sv. pismu in kaj njegova sv. Cerkev? Ali si tudi ti vlek brez vere?

V sv. pismu je večkrat omenjeno, da „Bog zemljo stresa.“ Zemljo je vstvaril Bog in ji dal postave; te postave lahko Bog tudi spremeni kadar hoče, kakor hoče in kolikor hoče, ter potres ustavi, ako ljudje pregrehe opuste in se k Njemu obernejo. Izraelcem je storil Bog svoje dni lepe obljube, pa jih je tudi šibal, kadar so začeli pogane posnemati s svojim brezverskim življenjem.

In kaj uči sv. Cerkev, kdo kaznuje svet s potresom? V molitvah zoper potres uči Cerkev: „Bog pogleda zemljo (v njenih pregrehah) in jo strese“ (namreč v svoji pravični jezi). „Bog je vstanovil zemljo na njenem temelju“; On dermajoče zemlje nevarnosti popolnoma odmakne in strah božje jeze spreminja v pomočke ljudem k zveličanju. Bog z nebeško dobrotljivostjo zopet vterdi zemljo, ki se je zaradi naših hudobij stresala. Zakaj to? „Zato, da serca umerljivih spoznajo, da take šibe prihajajo, kadar se Bog serdi (zarad greha); jenjajo pa, kadar se Bog usmili — po Jezusu Kristusu Gospodu našem“. To je nauk nezmotljive Cerkve. Tedaj Bog tpe in Bog prizanaša.

Zato je naša dolžnost, k Bogu pribežati za pomoč in poboljšati se; ne pa po kerčmah in ulicah razgrajati in v terdovratnosti slepo ostati, kadar nam Božja pravica s kaznijo žuga. Italijani pripovedujejo, da v Florenci, odkar je bil tam potres, je prepovedan vsak ples, vsaka godba, in ako zasačijo razgrajalca, je 40 ur zapert in k postu obsojen itd. Ko je bil ono leto v Zagrebu grozen potres, je bilo oklicano, da sleharn, kdor bi se z bogokletstvom pregrešil, bode oostro kaznovan. V Ljubljani so marsiktere nerodnosti in razuzdanosti pojenjale, odkar nas straši potres; božja ponavljana svarila pa kažejo, da je še dosti svarljivega in kakor smo že drugekrat omenili: molimo, da bi Božja milost vse terdovratne grešnike omečila, ter bi ne bilo treba Božji pravici s prehudim potresom nas tepsti in kaznovati.

Iz Štajerskega. Dovolj mi verla Danica, da pošljem par verstic v tvoje predale.

Rad bi ti kaj veselega poročal iz lepe štajerske dežele, a žali, da imam to pot le malo veselih novic za te, ktere bi gotovo tebi, posebno v tem času, ko žaluje bela Ljubljana pod razvalinami poprej tako lepih hišic, prav dobro došle.

Tudi nas Štajerce je obiskala nepričakovana zemeljska sila in naredila dokaj škode, posebno na Južnoštajerskem v Savinski dolini. Hudo zadeto je Vransko, kjer je poškodoval potres župnijsko in pa sodnijsko poslopje; več ali manj poškodovano je tudi Velenje, Rajhenburg, Šmarje in Brežice v Celjski bližini, pa Laški terg, kjer je terpela posebno romarska cerkev sv. Mihaela, in pa v tergu samem slov. šola. Kljub temu poškodovanju pa moramo le biti vsega-mogočnemu vladarju vseh pozemeljskih sil hvaležni, da nas ni še hujše kaznoval!

Tej hudi nesreči pa je sledila kralu druga, ki je posebno nas uboge kmetovalce grozno zadela. Z nekakim izvanrednim upom smo pogledovali konca meseca aprila po polju in vinogradih, ter smo se že v duhu veselili jeseni, ko bomo obilne sadove spravljali v shrambe; a kaj so upi, kaj so človeške misli? Eno noč, eno uro, in vse ti splava po vodi!

— Tako je tudi nam ugonobil sneg v sredini maja vse nade; žalostni smo se ozirali po sadnem drevju, ki se je otožno klanjalo nadležnemu snegu, ki je pokril hribe in doline. Obstanka sicer ni imel ta o nepravem času došli gost, vendar pa se zelo pozna njegova škoda, posebno na drevju, ki je bilo že večinoma takrat v najlepšem cvetju.

A obupati še vendar nikakor ne smemo! Bog, ki skerbi za najmanjšo stvarico, tudi nas ne bo zapustil, ampak nam o pravem času pomagal po svoji najsvetejši volji!

Iz Št. Hipolit a. 7. rožn. V tukajšnjem semenišču bode letos 19 gg. bogoslovcev posvečenih. Pomanjkanje duhovnov je tukaj veliko; kaže pa, da bode sčasoma bolje. Ljudstvo je tukaj sploh prav verno; da ni čisto brez liberalcev tudi tukaj, to je čisto jasno. Zlasti ob nedeljah in praznikih so cerkve od ranega jutra dalje prav močno obiskovane. Tako tudi pri popoldanski božji službi.

V Marijinem svetišču.

Po dolgih trudapolnih letih
Sem našel tukaj božji mir;
Otrési duh moj bolečine,
Poléti v zračne visočine,
Kjer biva rajske sreče vir!

Okusil teže sem življenja,
Skušnjav prenašal žarek žgoč;
Me teple so sovražne sile,
In po obrazu solze lile,
Se tresel sem hudobe zroč.

A zdaj je stert sovražnik dušni,
Dospel do Tebe, Mati, sem,
Ki si ubogim pomočnica,
Potertim mila tolažnica,
Pred Tabo tukaj plakam nem . . .

Pred Te polagam prošnje svoje
Za varstvo Tvoje prosim Te!
Oblaži s svojim me pogledom,
Spodbujaj s svojim me izgledom,
Obvaruj kuge dušne me!

Kovačev.

Razgled po svetu.

Rim. Varšavski nadškof Popiel, bil je že dvakrat sprejet od sv. Očeta. Častitljivi cerkveni dostojanstvenik bil je pri prvem zaslišanju tako ginjen, da s s perva še besedice ni mogel spregovoriti. Od ruskega zastopnika pri Vatikanu, Iswolskega, bil je nadškof k pojedini povabljen, ktere se je vdeležil tudi kardinal Vincencij Vannutelli. — Od torka (29. maja) biva 140 poljskih romarjev v večnem mestu. Ti bili so v četrtek pri papeževi sv. maši in od Nj. Svetosti v „Sala ducale“ sprejeti. Vodnik romarjev, dr. Smocynski, predstavljal je sv. Očetu posamezne romarje. Sv. Oče bili so do vseh zelo ljubeznjivi, če Jim pa je bil predstavljen kak romar iz Rusije, kak iz Sibirije ubegli duhoven, ali kak unit iz Podlahije, kak človek iz Kownoga ali iz Volhinije, potem svoje ljubeznjivosti

niso mogli omejiti. Besede, katere so govorili papež romarjem, so dokazovale, da Jim je zgodovina terpljenja sv. cerkve na Ruskem dobro znana. Sv. Oče so se dobro počutili. Njih gibanje bilo je živahno. Z ginjenim srcem zapustili so romarji Vatikan. (Kath. Kirchenzeitg. Nr. 43. 1895.)

Rim. Misli se, da mesca septembra se bode obhajal konzistorij, v katerem bodo med drugimi razglašeni za kardinale: nuncij Madridski mons. Cretoni; nuncij Lizbonski mons. Jakobini, pa nuncija na Dunaju in v Parizu, mons. Satoli, apost. delegat v Uashingtonu, knez nadškof Haller v Solnogradu idr.

Rim. 30. vel. travna. Francoski kardinali, škofje in superijori, ki so bili zbrani pri križarskih praznikih v Klermonu (Clermont), odposlali so skupno pismo do sv. Očeta. To pismo, odmev priserčnega poziva o. Monsabé k boju za vero in zoper zatiranje samostanov, napravilo je velik vtis v Vatikanu. Rim želi, da naj odbijajo škofje na vreden, vendar pa odločen način najnovejše zatiranje redovnikov. Tudi odgovor Leona XIII na to pismo francoskih škofov je poterdil pismo, ktero je kardinal Rampolla poslal kardinalu Meignan-u. Škofom in redovnim predstojnikom daje se popolna prostost, na kakoršen koli način postopati zoper upor, vendar pa se jim nasvetuje, pred vsem skupno postopati. — V predvečer praznika sv. Filipa Nerija bile so tu vse cerkve slovesno razsvitljene. Le nekatere hiše so ostale temne. Krispove volitve bile so ravno na nedeljo, in volilna soba je ravno Vatikanu nasproti — se vé, da brez „vsakega stranskega namena!“ Pridejo pač še dnevi, ko se bode kremžilo krišpovstvo!

Italija. Kako se krispovski liberalizem pogrezuje, kaže tudi to, ker je v novo mladolaško zbornico izvoljenih 31 judov! Sv. Oče so bili zopet prepovedali vdeleževati se volitev in dobro so vedeli, zakaj. Ti ljudje nimajo v papeževem Rimu nič voliti in nič opraviti, in ako bi papež dopustili katoličanom volitev se vdeleževati, bi s tem ugrabitev Rima in papeževih dežel priznali, kar ne morejo, ne smejo in nečejo. Judje in framasoni s svojim protipapežem Lemi-jem bodo sami obgospodarili, in ko bodo do kervi od liberaluhov ošibani katoličani svoj greh spoznali, jih bo Bog rešil teh novih „babiloncev in asircev.“

Spreobrnitev prostozidarja. Jules Doinet, vradnik pri komisiji očitnega podučevanja in starinoslovec v okraju Loiret, prostozidar višje stopnje, katerega govorijo so v prostozidarskih ložah mnogo sloveli, zapustil je prostozidarstvo.

(„Stimmen vom Berge Karmel“ Nr. 9. 1895.)

Napredek katolicizma na Angleškem. Kakor poroča neki protestanški list na Angleškem, bilo je leta 1829 samo 477 katol. duhovnov in 449 katol. cerkvá; sedaj leta 1895 je 3000 katol. duhovnov, 1763 cerkvá in 244 samostanov.

(„Stimmen vom Berge Karmel“ Nr. 9. 1895.)

V mali Aziji, kakor naznanjajo z Carigrada, se kolera razširja z veliko naglico in pobira veliko ljudi, zlasti turških božjepotnikov. Pogrešajo se zdravniki in zdravila. Mnogo merličev ostane nepokopanih po potih. V Mekki je silno hudo in jih umira vedno prav veliko.

Iz Afrike. Graaff — Rainet je ime majhnemu, prijaznemu mestecu, ne prav daleč od škofovega sedeža Grahamstowna. V tem mestu je sedaj vsled

zdravniške odredbe bolni milostljivi gospod škof dr. Strobino. —

Katoličani v Graff Rainetu so hoteli zidati župnišče. Pa kako ga morejo napraviti, ko jih je samo 70 in so verh tega še ubogi, in ko država (angleška) v takih slučajih prav rada žep zapre? Tu jim je pa prišla na pomoč okoliščina, da tukajšnji pripadniki družih vér ne hrepene, da bi katolike zaterli, in jih ne ovirajo, temveč so prav prijazni z njimi, tako prijazni, da je prišlo za zidanje katoliške cerkve, kakor se je že dogodilo tudi kje drugje v Kapski koloniji, največ sredstev iz rok radodarnih protestantov. Katoliki so si zato derznili napraviti dobrodelni bazar (darovalni shod) In glej, odlični protestanti, med njimi tudi protestanški mestni župan, so počastili škofa, ter so bazar obiskali. Mestni major je izrekel zato v govoru posebno veselje, kako da zavzema misel drugovnikov napram katolikom vedno boljše mesto, in kako veselo je, če verniki raznih izpovedanj mirno med seboj živé. O, tu naj bi prišli marsikateri sovražniki katolikov iz starega sveta v južno Afriko, da bi jim prebrali poglavje o pravi sterpnosti, n. pr. Prusi, ki se še zdaj branijo jezuitske družbe v deželo.

(„Vergissmeinnicht,“ št. 4, l. 1895.)

Iz Afrike Prihod štirih profesorjev. — V kolegij sv. Ajdana, v Grahamstownu, so prišli pred kratkim štirje profesorji iz Angleškega, da nadomeste štiri druge, ki so se vernili v domači zavod, da prejmejo sv. blagoslove. Kolegij sv. Ajdana je višja šola, katero vodijo oč. oo. jezuiti, in katera ima prav dober uspeh. Še vedno manjka tukaj pravih katoliških učiteljev, in zato se pozdravi z veseljem vsak napredek. Grahamstown je sedež škofa za vzhodnji okraj Kapske kolonije.

Prihod šestih sestra od sv. Križa sporoča angleški časopis v Georgiji v Kapski koloniji. Velikodušne sestre so doma iz lepe Švice, katero so pred več leti zapustile. Učile so se v svojem materinskem samostanu v Umtati (v Kapski koloniji) angleškega jezika, delovale potem same tam kot učiteljice in sedaj napravljajo v Georgiji šolo za deklice in otroški vertec. Sestre so bile sprejete s serčnim veseljem. Naj počiva božji blagoslov na njih delih! („Vergissm.“)

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec rožnik (junij) 1895.

a) Glavni namen:

Pobožnost k presvetemu zakramentu Oltarja.

b) Posebni nameni:

18. **Sv. Radegunda.** Zdravišča. Dobitev dolžne dedščine. Pomoč zoper poklic moteča zla.

19. **Sv. Julijana.** Duhovska in deška semenišča. Duhovska molitvena družba v severni Ameriki. Shajanje mladine v kersčanske družbe.

20. **Ss. Frančišk Pakco in somučencl.** Zelo stiskani dušni pastirji. Odvernjenje strašnega pohujšanja. Pospešitev skupnih delavskih zvez.

21. **Praznik Jezusovega Serca. Sv. Alojzlj.** Zmaga ljubezni Odrašenikovega Serca nad omerzela serca. Učna mladina. Poklicne zadeve.

22. **Sv. Pavlin.** Kitajski in Japonski misijoni. Zapuščene občine in njih pastirji. Spreobrnjenje odpadlih duhovnov, redovnikov. —

23. **Nedelja Jezusovega Serca.** Tirolska in njena družba Jezusovega Serca. Varstva dežel na Planinah zoper nevarnosti prostozidarstva. Zavetišče za nemške služabnike v Rimu.

(Dalje sledi.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Sestra priporoča bolnega brata za zdravje. — Bolna, kateri nobena zdravila ne pomagajo, se priporočuje v bratovsko molitev, za pomoč na prošnje N. lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Pad. in daruje 1 gld.; zahvala se naznani. — Velik revež in družinski oče, holan v Ameriki, ki želi domu priti. — Odvernjenje nadaljnih potresov. — Neki bolnik.

Zahvale.

Presv. D. Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za več uslišanj v dušnih in telesnih potrebah za kruh sv. Antona za najpotrebnejše misijone 3 gld.

N. S. in B. B.

Imela sem hudo udno bolezen in terpela velike bolečine. V svoji revii sem iskala pomoči pri preblaženi Devici — Zdravju bolnikov. Dobiha sem iz Ljubljane lurske vode ter jo rabila s terdnim zaupanjem, da mi le nebeska Mati, brezmadežna Devica more pomagati. Moje upanje ni bilo osramoteno. Marija je pomagala. Sedaj sem že toliko ozdravela, da opravljam zopet navadna hišna opravila. Štejem si tedaj v sveto dolžnost, da v »Danici« Mariji razglasim očitno zahvalo: Njej v čast, sebi v tolažbo, drugim bolnikom v spodbudo. — Pobožne bralce »Danice« pa prosim, naj me priporočajo Mariji, da, ako je volja Božja, popolnoma ozdravim.

A. Sch.

V G . . . h. 7. junija 1895.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Bogoslovski nauki za 3. in 4. leto so se v ponedeljek zopet pričeli. — Pouki za nekatere manjše odrede so vsled zadnjega potresa za neke dni zopet prenehali. — Poprave v bogoslovskem semenišču verlo napreduje. — Po vsi Ljubljani se urno podira, zida, podpira.

Prečast. P. provincijal Fabijan se je te dni vernil zdrav iz Asiza v Ljubljano. Doželjeno zedinjenje raznih verst frančiškanskega reda se je srečno dognalo. — V. č. P. Komštantin Loser, lektor v Kamniku, izvoljen je za generalnega definitorja s sedežem v Rimu za 6 lét.

Duhovske zadeve v Kerški škofiji. Mestno glavno faro je dobil č. g. Leopold Unterkreuter, do zdaj župnik v Gornjem Dravogradu. — Razpisana je fara Ettendorf do 12. malega serpana. — Za kaplana v Doberlo-ves pride č. g. Fr. Rup. — Č. g. Jožef Fugger, kaplan v Libeličah, pride za kaplana v

Prevalje. — Č. g. V. Hutar, kaplan v Prevaljah, gre za provizorja v Ettendorf. — Razpisana je fara Sirnica do 9. malega serpana. — Fara Sörg je dobil tamošnji provizor č. g. Anton Coufal. — Umerl je milostljivi gospod Jakob Rebernik, stolni dekan in starosta kerških duhovnov itd. v svojem 88. letu dne 5. t. m. N. v m. p.

Sv. Duha pomoč. Prijatelj piše: Povedal sem Vam že, da se mi najbolje prileže, ako sem ob nedeljah in praznikih pri prvi sv. maši v bližnji*frančiškanski cerkvi. Imel sem torej v saboto pred Binkoštni večkrat na tihem živo kopernenje, da bi se v nedeljo o polni 3eh zbudil in mogel berzo vstati. Mislite si moje veselje ko sem se natanko tisti čas zbudil, vse vravnal, in bil res pri tisti sv. maši. Zahvalil sem se ljubemu Bogu. Skerbelo me je pa za binkoštni ponedeljek, pa čujte! zgodilo se mi je ravno tako in še tudi druge!

Ponarejalci bankovcev in drugih reči so veliki in nevarni tatovi. Nekteri so tako slepi in neumni, da mislijo, da denar ponarejati ni greh, da nič ne škoduje. Toda vsak pametni vé, in lahko spozna, da to je ena največih tatvin, ker ponarejalec ne le da kaso okrade, temveč pri komur koli se najde ponarejeni denar, ima mnoga sitna pota in on vso škodo terpi, če tudi je nedolžen, ko je nevedoma prejel lažnjivi denar. Takim tatovom so nedavno prišli na sled na Laškem. Zaperli so nad 100 vradnikov, ker so ponarejali poštno hranilnične knjižice; našli so, da vsa taka tatvina je znašala že nad 2 milijona lit. Pošastne so tatvine, ropi in sleparije, ki se godijo na Laškem, odkar so papeža oropali.

Saksonsko. Princ Maks Saksonski, bogoslovec v Eichstaettu, bode 25. in 26. jul. t. l. prejel subdijakoniat in dijakonat.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: P. č. g. župnik Fr. Vohinc 1 gld. 50 kr. — Neim. dobrotnica 40 kr. — Č. g. duhovni pastir Jan. Zupan 6 gld. — Č. g. župnik A. St. 2 gld. — Iz Idrije Neim. »za kruhe sv. Antona« 1 gld.

Za poškodovane po potresu: Č. g. duhovni pastir Jan. Zupan 3 gld. —

Za sv. Očeta: Neimenovan 1 gld.

Za novo cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Neimenov. iz Idrije 1 gld. 50 kr. — M. K. 3 gld.

Za poškodovane cerkve vsled potresa: Za ljubljanske cerkve Neimenovana 2 gld. — M. K. za cerkev Marije D. v Polji 2 gld. in za cerkev v Vodicah 1 gld.

Za sv. Detinstro: Č. gosp. J. Vilmar, župnik v Kolovratu, 8 gld. 90 kr. — Z. Dola č. g. župnik Karol Ceme 9 gld. 82 kr. (in za Detoljuba 48 kr.) — Neim. 1 gld.

Za cerkev Marije Pomočnice na Brezjah: Iz Idrije F. K. 5 gld.; Neimenovana 1 kvizavec; Neimenovana 1 uhane (zadnja dvojce za cerkv. orodje).

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Dupljan 12 gld. 70 kr. — Z. Gore pri Sodražici 23 gld. — Iz Št. Janža pri Radečah 3 gld. 75 kr. — S. Št. Gregorja 30 gld. 90 kr. — Iz Šmartnega pod Šmarno goro 56 gld. — S. Št. Gotarda 16 gld. 50 kr. — Iz Idrije 39 gld. — Iz Podlipa 8 gld. 55 kr. — Iz Stare Loke 61 gld. 91 kr. — Iz Borovnice 55 gld. — Po č. gg. Uršulinarah v Ljubljani 12 gld. — S. Cola 16 gld. — Iz Mavčič 40 gld.

Za afrikanski misijon: P. M. 1 gld.